

AAN VNG, GGZ Nederland, Jeugdzorg Nederland

DATUM 13 mei 2015

ONS KENMERK z2014-00976

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONDERWERP Doorbreking geheimhoudingsplicht Jeugdwet

Geachte ,

Bij brief van 16 maart 2015 (gepubliceerd op 27 maart 2015) heeft het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gewezen op een lacune in de Jeugdwet.¹ De Jeugdwet voorziet namelijk niet in een voldoende expliciete en specifieke wettelijke verplichting voor het doorbreken van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp.² Als gevolg daarvan is de verstrekking van persoonsgegevens voor dit doel door jeugdhulpverleners/aanbieders aan gemeenten zonder toestemming van de cliënt niet toegestaan.

Naar aanleiding van deze brief hebben de staatssecretarissen van VWS en V&J een wijziging van de Jeugdwet opgenomen in het voorstel voor een Veegwet VWS 2015 (hierna wetsvoorstel).³ In de memorie van toelichting op dit wetsvoorstel wordt daarover gesteld dat er slechts sprake is van *verduidelijking* van de verplichting voor het doorbreken van de geheimhoudingsplicht.⁴ Ook heeft de staatssecretaris van V&J in antwoord op Kamervragen gezegd dat het verstrekken van persoonsgegevens ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp onder de vigerende Jeugdwet rechtmatig is.⁵

Het bovenstaande heeft geleid tot vragen uit het veld. In reactie op deze vragen geeft het CBP in deze brief aan GGZ Nederland, Jeugdzorg Nederland en de VNG een nadere toelichting. Het CBP verzoekt u de inhoud van deze brief onder de aandacht van uw achterban te brengen.

Het standpunt van het CBP is neergelegd in de brief van 16 maart 2015. Het CBP legt in deze brief uit dat de Jeugdwet niet voorziet in een wettelijke verplichting voor het doorbreken van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp. Dat betekent dat de verstrekking van persoonsgegevens voor dit doel door

¹Brief van het CBP aan de staatssecretarissen van VWS en V&J van 16 maart 2015, z2014-00976.

² Voor een toelichting op wanneer kan worden gesproken van een voldoende expliciete en specifieke wettelijke verplichting voor het doorbreken van de geheimhoudingsplicht verwijst het CBP naar het wetgevingsadvies over de Veegwet VWS 2015 in de bijlage bij deze brief.

³ Kamerstukken II, 2014/15, 34 191, nr. 2, artikel III onderdelen G, H en I.

⁴ Kamerstukken II, 2014/15, 34 191, nr. 3, p. 8.

⁵ Aangangsel Handelingen II, 2014/15, 2063.

DATUM 13 mei 2015

ONS KENMERK z2014-00976

jeugdhulpverleners/aanbieders aan gemeenten alleen is toegestaan als daarvoor toestemming van de cliënt is verkregen. Als er geen toestemming is verkregen mag de jeugdhulpverlener/aanbieder deze gegevens niet verstrekken en mag de gemeente deze gegevens niet verwerken. Voor zover deze verwerking reeds heeft plaatsgevonden, is er sprake van een strijd met artikel 9, vierde lid, Wbp jo. artikel 7.3.11 van de Jeugdwet. Bij gemeenten die op dit moment nog de beschikking hebben over deze persoonsgegevens is er sprake van een onrechtmatige verwerking.

In aanvulling op de brief van 16 maart 2015 merkt het CBP het volgende op:

Indien deze verwerking van persoonsgegevens heeft plaatsgevonden vóór publicatie van de hierboven bedoelde brief op 27 maart 2015 geldt evenwel dat het CBP vooralsnog zal afzien van het inzetten van zijn handhavende bevoegdheden *mits* aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. gemeenten “bevrozen” de persoonsgegevens die zonder toestemming van de cliënt zijn verwerkt. Dat wil zeggen dat de betreffende persoonsgegevens in een apart bestand worden bewaard, niet toegankelijk zijn en derhalve ook niet worden gebruikt totdat een wettelijke regeling in werking is getreden en
2. de wetgever voorziet binnen afzienbare tijd in een voldoende *expliciete* en *specifieke* regeling van de wettelijke verplichting tot het doorbreken van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp door jeugdhulpverleners/aanbieders.

Uitwerking specificering

Zoals blijkt uit het bijgevoegde wetgevingsadvies over het voorstel voor een Veegwet VWS 2015 vereist artikel 8 van het EVRM dat een wettelijke verplichting tot het doorbreken van de geheimhoudingsplicht niet alleen voldoende expliciet is maar dat tevens wordt voorzien in een nadere specificering.

Pas nadat in het kader van de Jeugdwet óók is voorzien in zo een voldoende specifieke uitwerking van de wettelijke verplichting voor het doorbreken van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp kan zonder toestemming van de cliënt voor dit doel worden verstrekt.

In het wetgevingsadvies is ook uiteengezet dat voor wat betreft de specificering nodig is dat bij of krachtens de wet wordt voorzien in een uitwerking van de noodzakelijke gegevens en gevallen waarin de geheimhoudingsplicht wordt doorbroken ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp.

In de praktijk zullen jeugdhulpaanbieders en gemeenten daaraan kunnen bijdragen door te komen tot een uitwerking van de gegevens waarvan en de gevallen waarin de geheimhoudingsplicht wordt doorbroken ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp. De wetgever zal (de naleving van) deze uitwerking vervolgens moeten regelen bij of krachtens de wet. Het CBP wijst in dit verband op de regels voor formele en materiele controle zoals opgenomen in de regeling zorgverzekering en de uitspraken van het College van beroep voor het bedrijfsleven die hebben geleid tot de declaratieregeling GGZ.

DATUM 13 mei 2015
ONS KENMERK z2014-00976

Het CBP ziet als onafhankelijk toezichthouder toe op de naleving van de wet- en regelgeving voor het gebruik van persoonsgegevens en dus ook op de doorbreking van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de financiële afwikkeling van en controle op de jeugdhulp. Indien uit onderzoek zou blijken dat er in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens en de Jeugdwet persoonsgegevens zijn verstrekt zal het CBP zo nodig zijn handhavende bevoegdheden inzetten.

Indien gewenst is het CBP beschikbaar voor een nadere toelichting. U kunt daartoe contact opnemen met de hierboven genoemde contactpersonen.

Hoogachtend,
Voor het College bescherming persoonsgegevens,

mr. W.B.M. Tomesen
Lid College